

fatning kunde faae (S. A. Hansen: Saa snart!). Ja, saa snart, jeg tager dette Ord til Indtægt, men det er egentlig slet ingen Indvending mod mit Forslag; det er en Bebrejdelse, som rettes imod et ganske andet Sted og ganske andre Forhold. De maae nemlig vel erindre, mine Herrer, at der staaer i Grundloven, at Folketirkens Forsatning skal ordnes ved Lov, og der er vist Ingen her i Landet, eller idetmindste her i Salen, som ikke har en stærk Følelse af, hvor ønskeligt det vilde være, naar det blot kunde skee, at disse Forhold kunde blive ordnede. Vi befinde os her paa det religiøse Gebeet; skulde man da ikke troe, at den Religion, som lærer Kjærlighed og Overbærenhed, ogsaa tilsidst kunde lære de forskjelligte Partier at komme hinanden saameget imøde, at man kunde blive enige om en Forsatning. Det forekommer mig altsaa, at den ærede Rigsdagsmands Indvending er vendt imod Forholdene, men ikke mod mit Forslag. Gaaer jeg nu til dette, hvad er da Resultatet deraf? Det er, siger det ærede Medlem, at naar vi tage det, vil det vare længe, eller at det ialtfald ikke vil skee saa snart, at vi faae disse Erklæringer, og altsaa kunne vi saalænge ikke faae Folketirkens Præster med; men, Herregud, hvad Ulykke er der deri? Have vi ikke Combatanter nok? Kunde vi blot faae de Combatanter uddannede og vel førte, som vi have, er der sandelig ingen Ulykke i, at disse enkelte Combatanter ikke komme med, naar det ellers i og for sig er retfærdigt og rigtigt at afvente en saadan Erklæring som den, jeg har tilladt mig at forlange. Det kunde maaskee ogsaa i Anledning af den ærede Rigsdagsmands Bemærkninger mod mit Endringsforslag være rigtigt at henvise til, at der ikke deri staaer, at det skal være den Repræsentation for Folketirken, som i sin Tid bliver organiseret, naar Folketirken faaer sin Forsatning, der afgiver Erklæring, men der staaer, at Folketirken skal have Leilighed til at høres. Det kan vel ikke fragaaes, at det vilde være den meest paalidelige Udtalelse paa Folketirkens Vegne, naar denne havde en Repræsentation, og vi fra den fik enten den Udtalelse: „Der er ingen Ting iveten, Præsterne kunne gjerne gjøre Militairtjeneste“, eller den: „Præsterne bør ikke gjøre Tjeneste“, og

naar dette blev motiveret med religiøse Grunde, men man kunde dog ogsaa sige her, som man saa ofte maa sige, at naar man ikke kan faae det Bedste, kan man maaskee hjælpe sig med det Næstbedste. Det kunde f. Ex. være muligt, at den Kirkecommission, der nu sidder, og hvoraf jeg troer, at den ærede Rigsdagsmand selv er Medlem, eller at Landemoderne, muligt noget udvide, vilde troe sig berettigede til paa Folketirkens Vegne at give en Udtalelse, og at Regjeringen og Repræsentationen, naar de fik den vel overveiet, vilde troe sig berettigede til at tage Beslutning. Skal jeg sige min oprigtige Mening, foretrækker jeg mange Gange en Udtalelse fra den Repræsentation, som er fremkommen igjennem Folketirkens Forsatning; men jeg staaer ene, og mange Andre kunne mulig lade sig nøie med det, jeg her har paaapeget.

Sundbahl: Jeg har til det Endringsforslag, som nu sidst er blevet omhandlet, tilladt mig at stille to Underendringsforslag, som findes under Nr. 18 og 19. Det med Nr. 19 betegnede af disse Underendringsforslag er egentlig blot en Supplering af Noget, som forekommer mig at maatte være forglemt i Endringsforslaget Nr. 16 (Rosenørn: Ja!). Det ligger i Sagens Natur, at dersom § 38, saaledes som foreslaaet i Endringsforslaget Nr. 16, kom til at gaae ud, maatte ogsaa den Henvisning, som findes i § 10, 4de Stykke, til samme § 38, komme til at gaae ud. Videre troer jeg ikke, der behøver at omtales ved dette. Det under Nr. 18 anførte Underendringsforslag til Endringsforslaget Nr. 16, maa jeg derimod dvæle noget omstændeltgere ved. Jeg har ikke stillet dette Underendringsforslag, fordi jeg derved har villet fornægte den Grundætning, som af den ærede Forslagsstiller udtrykkelig er bleven udtalt i hans Endringsforslag Nr. 16. Jeg glæder mig tværtimod over, at denne Udtalelse er fremkommen, og jeg er i det Væsentlige ogsaa enig med ham i den Motivering, han har givet. Her foreligger jo netop en Sag, der vedkommer baade Staten og Kirken. Jeg ønsker derfor, at den skulde behandles, ikke blot fra Statens Side, saaledes som det her